পোশ্বেট্টি আৰু অন্যান্য

বনাম

অন্ধ্ৰ প্ৰদেশ চৰকাৰ

২৮ আগষ্ট, ১৯৯৬

[ন্যায়াধীশ কে. ৰামস্বামী আৰু কে. ভেংকতাস্বামী]

ভূমি অধিগ্ৰহণ আইন, ১৮৯৪:

ধাৰা ১১ , ১২(২), ১৮(২)- ধাৰা ১১ৰ অধীনত ৰায়দানৰ জাননী প্ৰদান কৰা - ধাৰা১২(২)-ৰ অধীনত এটা পূৰ্বচৰ্ত নেকি- অন্ধ্ৰ প্ৰদেশ উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ পূৰ্ণ বিচাৰপীঠে কয় যে জাননীসহ সেই ৰায় গ্ৰহণ কৰাটো প্ৰয়োজনীয় নহয়- আপীলত কয়, ৰায়ৰ যোগাযোগ কোনো পূৰ্বচৰ্ত নহয়- সেয়েহে উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ পূৰ্ণ বিচাৰপীঠে ধাৰা ১২- ১৮ ৰ উপ-ধাৰা (২)ৰ সৈতে পঢ়া ধাৰা ১৮ৰ বিধানৰ বিধানসমূহৰ দিয়া ব্যাখ্যা সঠিক আছিল -স্থানীয় সংশোধনে উক্ত ব্যাখ্যাত কোনো বস্তুগত পৰিৱৰ্তন নকৰে।

দেৱানী আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ: দেৱানী আপীল নং ১৭৫৪/১৯৯২

১৯৮৫ চনৰ লেখ আবেদন নং ১৩২০৩ গোচৰত অন্ধ্ৰ প্ৰদেশ উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ১২.৯.৯০ তাৰিখৰ ৰায় আৰু আদেশৰ পৰা।

ডি পাৰ্কাশ ৰেড্ডী আপীলকাৰী শ্ৰীমতী ৰাণী ছাব্ৰাৰ হৈ ।

জি. প্ৰকাশ উত্তৰদাতাসকলৰ হৈ ।

- আদালতৰ তলত দিয়া আদেশ দিয়া হৈছিল :

সংবিধানৰ ১৩৩ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত অন্ধ্ৰ প্ৰদেশৰ উচ্চ ন্যায়ালয়ে অনুমতিৰ দ্বাৰা প্ৰদান কৰা এই আবেদন লেখ আবেদন নং. ১২৬০৪/১৯৮৭ত দিয়া ১৯৯১ চনৰ ২১ ফেব্ৰুৱাৰীত পূৰ্ণ বিচাৰপীঠৰ ৰায়দানৰ পৰাই উদ্ভৱ হৈছে। এই আবেদনত একমাত্ৰ বিতৰ্কটো হ'ল :

১৮৯৪ চনৰ ভূমি অধিগ্ৰহণ আইন (চমুকৈ ক 'বলৈ গ'লে "আইন")ৰ ধাৰা নং ১১ অধীনত জাননী জাৰী কৰাটো আইনৰ ধাৰা ১২ৰ উপ-ধাৰা (২)ৰ অধীনত এটা পূৰ্বচৰ্ত নেকি। লেখ আবেদন নং ১৩২০৩/১৯৮৫ত উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সম্পূৰ্ণ বিচাৰপীঠে ১৯৯০ চনৰ ১২ ছেপ্টেম্বৰৰ ৰায়দানৰ জৰিয়তে আৰু বেতছে কৈছিল যে জাননীৰ সৈতে ৰায়দান কৰাটো প্ৰয়োজনীয় নহয়। আইনখনৰ ধাৰা ১৮(২)ৰ বিধানত দ্বিতীয় দফা বাদ দিয়াৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি বিদ্বান ন্যায়াধীশসকলে কৈছিল যে ৰায়ৰ প্ৰতিলিপি প্ৰদান কৰাটো প্ৰয়োজনীয় নহয়। আপীলকাৰীসকলৰ অধিবক্তা, শ্ৰী ডি.পি. ৰেড্ডীযে কৈছে যে ধাৰা ১২ৰ উপধাৰা (২)ৰ ব্যাখ্যা অন্ধ্ৰ প্ৰদেশ উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ খণ্ড বিচাৰপীঠে স্পেচিয়েল ডেপুটি কমিছনাৰ (এল এ) কুৰ্ন্নুল ডিষ্ট্ৰিক্ট বনাম চি চাই ৰেড্ডী এণ্ড অদাৰছ , এ আই আৰ (১৯৮৪) এ.পি. গোচৰত কৰিছিল । সেয়েহে পূৰ্ণ বিচাৰপীঠৰ মতামত সঠিক নাছিল। বিতৰ্কতো এতিয়া আগতে সিদ্ধান্ত লোৱা বিষয় নহয়।এই আদালতে পঞ্জাব ৰাজ্য আৰু আন এজন বনাম সতীন্দৰ বীৰ সিং, (১৯৯৫) ৩ এছচিচি ৩৩০ ধাৰা ১৮ৰ উপ-ধাৰা (২)ৰ বিধানৰ বিপৰীতে ধাৰা ১২ৰ উপ-ধাৰা (২)ৰ পৰিসৰ বিবেচনা কৰিছে আৰু তলত দিয়া ধৰণে ৰখা হৈছে :

> "তেতিয়া প্ৰশ্ন হয় যে ধাৰা ১২(২)ৰ অধীনত দিয়া জাননীখন বৈধ জাননী নেকি। ১১ আৰু ১২ নং ধাৰাটোৰ সংযুক্ত পঠনৰ পৰা , ইস্পষ্ট যে জাননী মাথোঁ ৰায়দনৰ ইংগিতহে, য'ত মালিক বা আগ্ৰহী ব্যক্তিয়ে ধাৰা ১১ৰ অধীনত

প্ৰদান কৰা ক্ষতিপূৰণ লাভ কৰিব লাগিব। জাননী লাভ কৰাৰ লগে লগে যদি আগ্ৰহী ব্যক্তিজনে প্ৰতিবাদ অবিহনে ক্ষতিপূৰণ লাভ কৰে, তেন্তে স্পষ্টভাৱে কোনো উল্লেখ কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই। ক্ষতিপূৰণৰ নিৰ্ণয় চূড়ান্ত হৈ পৰে আৰু পক্ষসমূহক বান্ধি ৰাখে। যেতিয়া তেওঁ আইনখনৰ ধাৰা ৩১ৰ অধীনত উল্লেখ কৰা প্ৰতিবাদৰ অধীনত ক্ষতিপূৰণ লাভ কৰিব , তেতিয়া ধাৰা ১৮(১)ৰ অধীনত ৰেফাৰেন্সৰ বাবে আবেদন কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আহিব। সেই সন্ধিক্ষণত আগ্ৰহী ব্যক্তিজনৰ বাবে হয় ধাৰা ১২, ২০১৯ৰ উপ-ধাৰা (১)ৰ দ্বাৰা তেওঁ আৰু সংগ্ৰাহকৰ মাজত নিৰ্ণায়ক ৰায়টো পৰিদৰ্শন কৰাটো মুকলি হ'ব বা সংগ্ৰাহক আৰু ইয়াৰ বিষয়বস্তুৰ পৰা বঁটাৰ প্ৰমাণিত প্ৰতিলিপি বিচাৰিব বা সংগ্ৰাহক আৰু ইয়াৰ বিষয়বস্তুৰ পৰা ৰায়ৰ প্ৰমাণিত প্ৰতিলিপি বিচাৰিব। তাৰ পিছত তেওঁ অন্যান্য বিষয়ৰ লগতে মাটিৰ ক্ষতিপূৰণ নিৰ্ধাৰণৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় আপত্তি কৰিব পাৰিলেহেঁতেন। উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ বিদ্বান ন্যায়াধীশৰ মতামত অনুসৰি তেওঁৰ বিবেচনা আৰু ক্ষতিপূৰণ নিৰ্ধাৰণৰ ধৰণকে ধৰি ৰায়ৰ সকলো তথ্য জাননীখনত থকাটো প্ৰয়োজনীয় নহয়। আগ্ৰহী ব্যক্তিজনে ধাৰা ৩১ৰ অধীনত ক্ষতিপূৰণ লাভ কৰাৰ সময়ত তৎক্ষণাত ৰেফাৰেন্স আবেদন কৰাটো বাধ্যতামূলক নহয়। অৰ্থাৎ; ধনৰাশি লাভ কৰা আৰু ৰেফাৰেন্স আবেদন কৰাটো একেলগে নহয়। ধাৰা ১৮(২)ত উল্লেখ কৰা সীমাবদ্ধতাৰ বিধিগত কাৰ্য্যকলাপ কোনো বিশেষ ৰূপত জাননী প্ৰস্তুত আৰু প্ৰেৰণৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ নকৰে যেতিয়া আইন বা নিয়মে কোনো ৰূপ নিৰ্ধাৰণ কৰা নাই। ধাৰা ১২(২)ৰ অধীনত জাননী পোৱাৰ পৰা বা ধাৰা ১৮(২)ত কোৱাৰ দৰে এই সীমাবদ্ধতা কাৰ্যকৰী হ'বলৈ আৰম্ভ কৰে।"

দেখা গৈছে যে ধাৰা ১২ৰ উপ-ধাৰা (১) অনুসৰি ধাৰা ১১ৰ অধীনত দিয়া ৰায় কলেক্টৰৰ কাৰ্যালয়ত দাখিল কৰা হ 'ব আৰু সেইটো কলেক্টৰ আৰু আগ্ৰহী

ব্যক্তিসকলৰ মাজত চূড়ান্ত আৰু নিৰ্ণায়ক প্ৰমাণ হ ’ব, লাগিলে তেওঁলোকে সংগ্ৰাহকৰ সন্মুখত হাজিৰ হওক বা নহওক, অধিগ্ৰহণ কৰা মাটিৰ প্ৰকৃত ক্ষেত্ৰফল অধিগ্ৰহণ কৰা মাটিৰ মূল্য আৰু আগ্ৰহী ব্যক্তিসকলৰ মাজত ক্ষতিপূৰণৰ বিভাজনৰ বিষয়ে। সেয়েহে সংগ্ৰাহকে তেওঁৰ ৰায়ৰ জাননী জাৰি কৰিব লাগিব এনে আগ্ৰহী ব্যক্তিসকলক যিসকল হয় ব্যক্তিগতভাৱে উপস্থিত নাছিল বা সংগ্ৰাহকে তেওঁৰ ৰায়দানৰ সময়ত প্ৰতিনিধিৰ জৰিয়তে উপস্থিত আছিল। উপ-ধাৰা (২) অনুসৰি তেওঁ এনে আগ্ৰহী ব্যক্তিসকলক ৰায়ৰ তৎকালীন জাননী দিব লাগিব আৰু কেৱল দাবী কৰা ধৰণে ৰায়ৰ যোগাযোগ নহয়। যদি ৰায়দানৰ সময়ত ব্যক্তিগতভাৱে বা প্ৰতিনিধিৰ জৰিয়তে উপস্থিত থকা এনে আগ্ৰহী ব্যক্তিক ৰায়ৰ প্ৰতিলিপি যোগান ধৰাৰ প্ৰয়োজন নহয় , তেন্তে কোনো অনুপস্থিত ব্যক্তিক ৰায়টো জাননীৰ সৈতে প্ৰদান কৰা ৰ উদ্দেশ্য কৰা হৈছে নেকি। এই প্ৰশ্নটো ওপৰৰ গোচৰটোত বিবেচনা কৰা হৈছিল আৰু জাননী প্ৰদান কৰাটো এটা কেৰাণী কাৰ্য্য আৰু আইনখনে ৰায়ৰ প্ৰতিলিপি যোগান ধৰাৰ উদ্দেশ্য নাছিল বুলি ধৰা হৈছিল। ধাৰা ১৮ৰ উপ-ধাৰা (২)ৰ বিধানৰ অধীনত প্ৰদান কৰা সীমাবদ্ধতাই নিৰ্ধাৰণ কৰে যে যদি কোনো আবেদনকাৰী উপস্থিত থাকে বা প্ৰতিনিধিত্ব কৰে , তেন্তে সংগ্ৰাহকৰ বঁটা দিয়াৰ তাৰিখৰ পৰা ছয় সপ্তাহৰ ভিতৰত যেতিয়া তেওঁ প্ৰতিবাদৰ অধীনত ক্ষতিপূৰণ লাভ কৰে তেতিয়া আবেদন কৰিব লাগিব ধাৰা ১২ৰ উপ-ধাৰা (২)ৰ অধীনত সংগ্ৰাহকৰ পৰা জাননী লাভ কৰাৰ ছয় সপ্তাহৰ ভিতৰত বা সংগ্ৰাহকৰ বঁটা দিয়াৰ তাৰিখৰ পৰা ৬ মাহৰ ভিতৰত উপস্থিত নাছিল , যিটো সময়সীমা প্ৰথমে শেষ হ ’ব। অৰ্থাৎ ধাৰা ১৮ৰ উপধাৰা (২)ৰ ব্যৱস্থা ই ধাৰা ১৮ৰ উপ-ধাৰা (১)ৰ অধীনত ৰেফাৰেন্সৰ বাবে আবেদন কৰাটো প্ৰয়োজনীয় সীমাবদ্ধতা নিৰ্ধাৰণ কৰে আৰু ইয়াৰ ব্যৰ্থতাই দাবীদাৰৰ ধাৰা ১৮ৰ অধীনত ৰেফাৰেন্স বিচৰাৰ অধিকাৰৰ অন্ত পেলায়। এই আদালতে ইতিমধ্যে ৰায় দিছে যে ৰায়ৰ যোগাযোগ

পূৰ্বচৰ্ত নহয় আৰু, সেয়েহে, উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ পূৰ্ণ বিচাৰপীঠে ধাৰা ১৮ৰ সৈতে পঢ়া ধাৰা ১২ ৰ উপ-ধাৰা (২)বিধানসমূহৰ ব্যাখ্যা কৰাটো সঠিক আছিল । স্থানীয় সংশোধনে, সেয়েহে, পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা ব্যাখ্যাৰ কোনো বস্তুগত পৰিৱৰ্তন নকৰে।

সেই অনুসৰি আবেদন খাৰিজ কৰা হয় খৰচৰ কোনো উল্লেখ নকৰাকৈ।

আপীল খাৰিজ কৰা হল।

অনুবাদক-প্ৰণব জ্যোতি বৰা

জ্যেষ্ঠ অনুবাদক

গুৱাহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়